

Brassói Ujlap

Szerkesztőség: Kolostor-u. 23. sz. — Telefon 110.
Kiadóhivatal Hentschel H., Kapu-u. 72.
Telefon 356.
Fióküzlet Kolostor-u. 25.

Társadalmi napilap.
Felelős szerkesztő: Kőlcze Károly dr.
Szerkesztő: Buszek Béla.

Előfizetési árak:
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Vidékre postán küldve 1 K.
Egyes szám ára 2 fillér.

A szabadkőművesség leleplezése.

Brassó, 1911. márc. 10.

(2) „Még egy régi példázás jut eszembe, e helyen: az üres kalászról, mely fennen hordja a fejét. Soha életemben üresebb fejű és üresebb szívű főnhéjazást nem láttam, mint azé a nagymesteré, a ki egy budapesti szabadkőműves páholyból akarja átalakítani minden régi és mai érdemes tényezőket ellenében egyelőre csak Magyarországot, mert „minden igaz ember (kőműves) kénytelen lesz, nolens-volens, elsősorban ennek a hozzá legközelebb eső társadalomnak, a mindenkori hazánk érdekét szolgálni“, — de azután természetesen a pesti páholy torzképére teremtődik át az egész világ, ha sikerült a mindenkori haza szűk határaitól kiábrándítani az embereket.

Ezek a nagyzásnak oly hóbortos

tozódásai, melyek már-már érintik a jóhiszeműséget, mert nehéz csak egy közepes műveltségű elméjébe is belehelyezni.

A Budapesti Hírlap következő számában egy szabadkőműves aláírásával egy nyilatkozat jelent meg, amely szintén, bár simítani akar a dolgon, érdekes belepillantást enged a szabadkőművesség munkájába.

„A magukat „radikális“-nak, „új magyarok“-nak nevező, szociológus testvéreink oly harcmódot tanúsítanak, mely mindennek elmondható, csak nem testvériesnek, szabadkőművesinek: türelmetlenségük nagyobb, mint a vallás fanatikusaiké mindent eltipró türelmetlensége. Lenéznek, lekecsinyelnek, — kidobni óhajtanak mindent, s mindenkit, a mi és a ki nézetükkel szemben áll. A kiből a közik hit, a kiből a választófogóknak átmenet nélkül való egyenlővé tétele aggályt kelt, — „ki vele!“ Nincs a felekezeti türelmetlenségnek oly példája, mely ezzel a türelmetlenséggel felérne. Annak — helyesen — üldözői

a maguk türelmetlenségét meg sem látják. Pedig nekik, szociológusoknak alkalmazniok kellene azt a hirdetett tételt, hogy az emberek gondolkodását az öröklés, a nevelés, a megszo- kás, az egyéni és társadalmi környezet irányítja és befolyásolja. Ezt a gondolkodást nem parancs-szóval, hanem csak megértéssel lehet megváltoztatni — a nélkül az elv: dogma“.

Az Alkotmány 1911. 42. száma ezeket írja a három pontos testvérekről:

Ennek számbelileg kicsiny, hatalmában annál nagyobb szervezetnek titkos működése fojtó köddel homályosította be az elméket. Szolgálatába állította a felekezetek feltékenységét s mindenüvé szétterpesztett csápjai- val magához láncolta az öntudatlan társadalom intelligensebb elemeit, akik nem is sejtik, hogy a legkülönbözőbb pártállásokban a páholyok kiszolgálására használtatnak fel. Lusta elmék szokása nem keresi a dolgok lényegét, az események rugóit, félreze-

A „Keresztény Szociális Egyesületek Orsz. Szövetség“-ébe tartozó Brassói Keresztény Szociális Egyesület alapszabályai.

VI. A választmány.

25. §. A választmány a közgyűlés által a rendes tagokból választott oly szűkebbkörű testület, melynek feladata az egyesületet közvetlenül vezetni s annak ügyeit intézni.

A választmány 20—30 rendes és öt póttagból áll, kiknek megbízása egy egyesületi évre szól. A választmányban az egyesülethez tartozó minden szervezet vagy helyicsoport két-két taggal képviselhető magát, hol indítványozási és szavazási joggal bírnak, de nem választhatók. Az új választmány a közgyűlést követő héten alakuló gyűlést tart, amelyen a maga kebeléből megalakítja a tisztikart.

26. §. A választmány az egyesület ügyeit a tisztviselők, a bizottságok és a főtitkárnak alárendelt hivatalnokok útján intézi és

vezeti. Az egyesületi év végén a választmány évi működéséről jelentést tesz a közgyűlésnek, s a számvizsgáló-bizottságnak a pénzkezelésről beszámol.

27. §. A választmánytól a közgyűléshez, innen a Szövetségtanácshoz lehet felebe- bezni.

VII. A tisztikar és a bizottságok.

28. §. A tisztikar tagjai: elnök, egy vagy két alelnök, főtitkár, titkár, főjegyző, jegyző, főpénztáros, pénztáros, három ellenőr, két gondnok.

29. §. Az egyesület tisztviselői a választmány által reájuk ruházott ügyágak pontos és lelkiismeretes kezeléséről elsősorban az elnöknek, másodsorban a választmány- nak, harmadsorban a közgyűlésnek, negyed- sorban a Szövetségnek teletöltek s az általuk okozott és bebizonyított károkért teljes kár- térítéssel tartoznak.

30. §. Az egyesület működése a Szö- vetségtanács felügyelete alatt áll, mely ezen felügyeletet kiküldöttjei által gyakorolja.

31. §. Fontos ügyekben a közgyűlés

vagy a választmány saját kebeléből bizott- ságot küldhet ki, mely azonban csak a reá bízott hatáskörben járhat el.

32. §. A számvizsgáló-bizottságot, mely 5 tagból áll, a közgyűlés választja oly ren- des tagokból, kik a választmányban nem tagjai és az egyesülettel semmiféle üzleti összeköttetésben nem állanak. A számviz- gáló-bizottság negyedévenként, de minden előzetes értesítés nélkül is bármikor megviz- gálja a pénzkezelő tisztviselők ügykörét és ügykönyveit s azokról az elnöknek és a választmányban jelentést tesz. A bizottság a választmány határozata ellen felebbezhet a közgyűléshez, mely esetben a választmány köteles rendkívüli közgyűlést összehívni ahol a számvizsgáló-bizottság jelentése okvetlenül tárgyalandó.

VIII. Az egyesület vagyona és jövedelme.

33. §. Az egyesület vagyonát képezik: a) az egyesületi alap és forgótőke; b) a

Kovács István

Czipész mester

□ □ Brassó, Fekete-utca 18. □ □

Elegáns és kifogástalan cipőket legújabb divat szerint fe- lősség mellett készítenek. Javításokat elvállalok pontos kiszolgálás és szolia rak mellett.

tett elmék jellemző sajátsága merész ivben elkerülni a magyarázatokhoz vezető utat. Nos, a mi társadalmunkban is mint mindenütt, elég sok a lusta, elég sok a félrevezetett koponya, amely nincs berendezve, az igazságok kutatására. Csak ilyen társadalomban történhetik meg, hogy elkeseredett parlamenti küzdelmek kulisszái mögött pajtáskodást folytassanak az ellentáborok s a fórumon ellenzéki köpönyegben ágáló rendíthetetlenek a szabadkőműves Reformklub közös gyékényén áruljanak azokkal, akiknek érdekük egy hinárba került államférfiúnak mindenáron való szárazra vontatása. A szabadkőműves Reformklub csinál politikát Magyarországon, rángatja tetszése szerint azokat a pártokat, melyek hajba kapnak egymással, de lehetőleg csak úgy, hogy kárt ne tegyenek másban, mint a jóhiszemű közvéleményben, mely kézpénznek veszi azt az ellenzékiiséget és ezt a kormánytámogatást.

„Örülünk, hogy akadtak már, (t. i. a Budapesti Hírlap) akik meglátták a veszedelmeket, de ez a meglátás csak félmunka marad, amíg le nem vonják ebből a végső konzekvenciákat.

A végső konzekvenciákat pedig önként kínálná az a megismerés, hogy a szabadkőművességnek felekezeti jellege van. A konzekvencia nem azt követeli, hogy tehát harcot vezessünk e felekezet ellen, hanem hogy megvédjük azoknak hitét, vallásos meggyőződését, hazafiságát, szilárd bizalmát a jelenben és a jövőben, akiket ez a felekezeti jellegű szövetkezés a hitetlenség kalóz zászlaja alatt megtántorított. A konzekvencia azt követelné hogy ne kicsinyeljük a „dominikánus barát fanatizmusát,” mikor nyilvánvaló, hogy a szabadkőműves felekezeti fanatizmus a hiten át a hazafias, nemzeti érzést akarja megsemmisíteni.

könyvtár; c) a gondnoki leltárban foglalt ingóságok.

34. §. Az egyesület jövedelmét képezik: az alaptőke kamatai, a tagdíjak, a multságok jövedelme, adományok és vegyes bevételek. Ezeknek részletes kezelési módját az ügykezelő-szabályzatok írják körül.

35. §. Alaptőke a rendes közgyűlés által a zárszámadások alapján annak nyilvánított összeg, mely a Szövetség tanács által kijelölt megbízható letéptéztárba helyezendő. Az alaptőkéhez a választmány a közgyűlés és a Szövetség tanács tudta és beleegyezése nélkül nem nyulhat.

36. §. A kézi pénztárban 100 koronán felül lévő összeg letéptéztárba helyezendő a Szövetség tanács által meghatározandó megbízható pénztárnál fentartással.

A konzekvencia azt követelné, hogy egészen rálepjünk a kereszténység talajára s megállás és visszafordulás nélkül rámutassunk arra, hogy ebből a veszedelemből, melybe az események logikai erejénél fogva már belezuhanni készül a nemzet, az egyetlen lehetséges kivezető ut a nemzet keresztény jellegének teljes regenerálása.

Március 15. Brassóban.

„A Brassói Egységes Magyar Párt” végrehajtó bizottsága az 1848, március 15.-ének emlékére f. é. 15-én (szurdán d. u. 5 órakor) a VIGADÓ nagytermében

Nemzeti ünnepélyt

rendez.

Az ünnepély sorrendje:

1. Nyitány. Játszsa Kozák Dávid népzenekeara.
2. Elnöki megnyitó. Tartja: dr. Hantz Mihály elnök.
3. Hymnus. Éneklí a Brassói Magyar Dalárda vegyeskara.
4. Ünnepi beszéd. Tartja: Waszylkiewicz Viktor dr. főgimn. tanár.
5. „Századok visszhangja” Éneklí a Brassói Magyar Dalárda férfikara.
6. Alkalmi költemény. Szavalja: Pál Dénes ref. segédlelkész.
7. Kossuth-nóták. Játszsa Kozák Dávid népzenekeara.

Helyárak: Erkély és Kőrszék (hat sor). 60 fillér. Zártszék 40 fillér. Állóhely 20 fillér
Jegyek előre válthatók: Brassói Lapok kapu-utcai és Csibi Béla kolostor-utcai könyvkereskedésében, valamint az ünnepély napján délután 4 órától kezdődőleg a Vigadó pénztárnál.

Este 8 órakor étlap szerint társas vacsora az „Európa” szálloda nagytermében. Akik a társas vacsorán résztvenni óhajtanak, a jegyelárúsításra kijelölt üzletekben, valamint az összes egyletekben kített aláírási iven március 13-án déli 12 óráig jelenkezni sziveskedjenek.

Polgártársak!

A magyar szabadság hajnalhasadásának

emlékére szentelt ünnepen tüzzétek ki házaitokon a nemzeti lobogót, jertek el az ünnepélyre és az azt követő társas vacsorára, s tegyetek ezzel fényes tanuságot arról, hogy megbecsülitek nemzetetek dicső multját és annak halhatatlan nagyjait.

A Brassói Egységes Magyar Párt Végrehajtóbizottsága.

Hirek.

Brassó 1911. március 10.

A bíróság köréből. A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke ifj. Jekel Frigyes brassói lakos, végzett joghallgatót a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakor-nokká nevezte ki.

Miniszteri köszönet. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter a „Hétfalusi Első Temetkezési Egylet”-nek, a hosszufalusi állami polgári iskola tanulói javára 300 korona tőkével tett alapítványért, köszönetét nyilvánította.

A román király beteg. Bukarestből jelentik: Károly román király könnyű náthában megbetegedett és néhány napig ágyban kell maradnia.

Nyilvános köszönet. Gröedel Margit bárónő Budapestről jegy megváltás címen utólag 40 koronát küldött a Brassói Róm. Kath. Nőegyletnek, mely adományáért a nő egylet elnöksége ez uton mond hálás köszönetet a bárónőnek.

Helybenhagyták Haverdáék ítéletét.

A kuria első büntető tanácsa tegnap délben egy órakor hirdette ki Haverda Mária és társai bűnügyében az ítéletet. A Kuria az összes semmisségi panaszokat elutasította és a budapesti esküdtbíró ítéletét helybenhagyta.

Halálozás. Nagy Ferenc máv. főmozdonyvezető neje ma délelőtt fél 10 órakor hosszas szenvedés után meghalt. Temetése vasárnap d. u. fél 4 órakor lesz a bolonyai róm. kath. temető hidegházából.

A Népszövetség új tagilletménye.

A katolikus Népszövetség tagilletményeinek ez évi harmadik füzeté most hagyta el a sajtót. Az újabb időkben a sajtóban és a nagy nyilvánosság előtt rendszeresen folyó egyházellenes hajszákról szóló talpraesett cikk után dr. Vass József székesfehérvári theologiai tanár folytatja nagy vervével irt apologetikus cikksorozatát, közérthető modorban megirt közlemény tanítja ki a tagokat az új rendőri bíraskodásról. Az osztálypolitikáról, egy derék népszövetségi zászlótartóról, kereskedelmi importunkról szóló kisebb közlemények után a gazdaember kap praktikus tanácsokat a télvégi mezőgazdasági munkákról. Hangulatos elbeszéléseken kívül a jogvédő iroda közleményei, a szövetkezeti cséplőgépekről szóló közlemény és a szövetkezeti cséplőgépekről szóló szakyszerű cikk teszik még ki a füzet tartalmát.

Szt. Antal Estély lesz vasárnap, márc. 12 este 6 ó. a zárda disztermében Műsor 1. Karének. 2. Monolog előadja Otrobán Csilla. 3. Hajdu G. dur N. 1 előadják hegedűn és cellón Machol Róbert és fiai

Robert és Ferenc Königs Welnand. 4. Felolvasás tartja Dobby Lajos főgimn. tanár „A mohácsi koldus” ének, előadja Egyed Aranka zongora kísérettel. Egy csésze kávé. Vigjáték előadják a polg. és háztartási növendékek. Betlépi díj személyenként 40 fill. szegényebbek 20 fill. Fentartott ülőhely 1 kor. A hátralevő szt. Antal estélyre (5) fentartott hely 5 korona. Az utóbbi jegyek a plebánián válthatók. Gyermeknek tilos a részvétel.

Képviselőválasztók összeírása. Az 1912. évre érvényes országgy. képviselő választók névjegyzékeinek összeállítására kiküldettek: az I. választ. kerület számára: Bolesch Rudolf, a II. kerület részére Jacobi Gyula elnökök vezetése alatt a küldöttségek. A hivatalos órákat délután 3-6-ig tüzték ki. A bizottság előtt minden polgár jelentkezhetik, kinek képviselő választásra joga és igénye van.

A cselédkérdésről f. hó 16-án délután fél 6 ó. gimnáziumunk előadói termében Krbek Liber Etelka polg. isk. igazgató fog értekezni.

Korcsolyázok figyelmébe. A korcsolya egyesület felhívja tagjait arra, hogy a korcsolyákat E. Vole a Takácsbátyában átvehetik, hasonlóan fölkeri a tagokat a bérlőszekrények kulcsainak átadására.

A Népszövetség vezetősége folyó 11-én (szombaton) este 8 órakor a rajzteremben gyűlést tart, amelynek tárgya a tagok létszámának pontos megállapítása. Az igazgatóság tehát felkeri a kerületi igazgatókat és a csoportvezetőket, hogy teljes számban megjelenni sziveskedjenek magukkal hozva a saját csoportjaikhoz tartozó tagoknak névjegyzékét és az esetleg fennmaradt füzeteket is.

Sáska Sándor

Épület és díszmű bádogos
Brassó, Vasut-utca 28.

elválal minden e szakmába vágó munkákat u. m. épületmunkákat, konyha berendezéseket stb. Javítások olcsón, gyorsan és pontosan eszközölköttek.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

Hosszu-u. 8 sz. alatt, október hó 1-en

cukrászdát nyitottam.

Sok évi — elsőrangú cukrászdában szerzett — tapasztalataim után, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy tisztelt vevőimnek e szakba vágó legmesszebbmenő igényeit kielégíthessem. — Mindenfél rendelmények e szakmába pontosan szállítok mérsékelt árk mellett.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

tisztelettel:

Richter Frigyes

Brassó, Hosszu-utca 8 sz.

SPORT.

A labdarugás (The foot ball)

Egyetlen játék, testedzés, sport még a vivás és kerékpározás sem terjedt el annyira és szerzett annyi hívet, mint a labdarugás. A löverseny után a legtöbb embert ez érdekli és az érdeklődők nagy része műveli is.

Rövid idő alatt az egész világot meghódította (már női foot ball klubok is alakulnak) és úgy látszik egyelőre nem fogja divatját mulni.

A játék nem új már, spártainak ismerték s a rómaiak is játszottak a nagy (holly) labdával. Angliában a legrégebb időktől fogva ismerik és Zettler szerint a római légiók vitték át a játékot a Brit szigetekre III. Eduárd alatt polgárember és katona bomlott érte, versenyeztek is, fogadtak annyira, hogy minden egyéb még kötelességteljesítés is kenyérkereset is háttérbe szorult miatta. III. Eduárd mit tehetett egyebet megtiltotta a labdarugást, de ezzel a tilalommal senki sem törődött és a játék folyt tovább.

Az újabb korban nemcsak Angliában, hanem a kontinensén is elterjedt a játék nálunk is annyira, hogy minden utcai suhanc fővárosunkban labdarugót játszik.

Az elterjedés okát főként abban lehet megtalálni, hogy alig van más játék, mely annyira és — oly általános hatással — testedző lenne, mint a labdarugás, de kétség kívül nincsen izgatóbb, szorakoztatóbb, változatosabb testedző játék ennél.

Az angoloknak valóságos nemzeti játéku, az iskolában kötelező tantárgy. Utóbb a játékot egy keveset korlátozták, mert eldur-

vásodott és szerencsétlenségeknek, baleseteknek volt okozója; a játékosok azonban szabályokkal és önuralommal annyira fegyelmezték magukat a hevesebb támadókat, szabály ellen vétőket ideiglenesen, vagy mindenkorra kizárják a játékból, a bíróság ítéletének feltétlenül alávetik magukat úgy, hogy a tulokkapások és balesetek most már ritkaságszámba mennek.

Folytatjuk.

A Népszövetségi football club azon tagjai, akik egy korona tagdíjukat befizették és idáig a csoportokban nem voltak beosztva, havi tagilletményüket Gaudi Géza csoportvezető utján fogják megkapni, vagy személyesen Csiby Béla úr könyvkereskedésében is átvehetik.

BARTHELMIE GYÖRGY

műszerész.

Brassó Weisz-Mihály-utca 23.

Telefon 380.

Képviselője a világhírű «Ideal» és «Erika» írógépeknek «Veritas» varrógépeknek, különleges kézművesgépeknek, Grammofonoknak, sokszorosító gépeknek stb.

Az elsőrendű hozzávalók: festékek, szallagok az összes gyártmányú írógépekhez, másolópapírok, mimeograf festékek. Törölőgummi, gramofon lemezek, tűk, varró és himző selymek stb. kaphatók.

Műhelye a finom műszerészeti munkáknak.

Raktáron az összes finom varrógépeknek s részeinek szépen kidolgozott modeljei.

Különleges javító műhelye úgy fizikai s elektrotechnikai gépeknek, mint az bármily gyártmányú írógépeknek, varrógépeknek, grammofonoknak és mechanikai műszereknek.

!!! Irógép tulajdonosok figyelmébe !!!

Abonálja irógépét festékszalagra és részre Irógép gondozását bizza szakembere évi átalány mellett s ez által úgy időben mint pénzben nyer.

☐ Irógép iskola. ☐

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szives tudomására, hozni hogy 2 évi távollétem után, mely időközben külföldön és utóbb Kolozsváron szakismereteimet gyarapítva újból visszertertem, és KÓRHÁZ-UTCA 66 sz. a az új szállodával szemben

női divattermemet

újból megnyitottam.

Szives pártfogást kérve,

maradtam tisztelettel

Tancer János

női divatszabó.

Tanult varrolányok felvételnek.

ifj. PURI FERENCZ

kádármester, Árvaház-utca 19. sz.

Weldenbacher Tamás utóda

ajánlkozik minden az ő szakmába vágó: úgy kemény mint lágy fából készült munkálatokra. Javítások pontosan és olcsó árk mellett eszközölhetnek. Ugyanitt egy tanonc is felvétetik.

KAPHATÓK jutányos árak
és feltételek
— mellett —**részletfizetésre is**

elsőrangú gyártmányú mindenféle
varrógépek, kerékpárok, fa és vas-
butorok, képek, tükrök, inga- és
zsebórák, aranyemű, szalon-garni-
turák, divánok, matracok, fali- és
futó-szőnyegek, paplanok, minden-
féle vásznak, köntöskelmék, kész
férfi- és fiuruhák, esetleg mérték
után is készítenek. Nagy választék
nemzeti zászlókban.

SZÖLLÖSY ZS.

Brassó, Kapu-utca 69.

Ügynökök megfelelő fizetés
mellett felvételnek.**„LOLA“**

fésűk és fogke-
fék kaphatók
gyógyszertárak-
ban drogueriákban
és minden jobb
szak-
üzletekben.

Dr Pawelka Ernő

március hó 1-től kezdve
déli 12—1 órakor rendel.

„EVOE“haj-
csodaszer

bebizonyíthatólag

h a t á s o s !

kopaszság, hajhullás, hámlás elleni szer „Evoe“
erősíti és felfrissíti a fejbőrt, erősíti és elősegíti a
haj növekedését. Egy üveg ára, igen kiadós, 5 K. há-
rom üveg 12 K. „Evoe“ csoda-crém ránc, vim-
merli, redő, bőrtka ellen. Nagy tégely 4 K. Evoe
keleti szépitő-szappan 1 K. Az „Evoe“ társaság
őráktára:

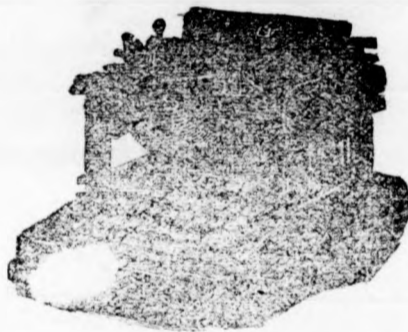
Balog J. Wien II/623 Práterstrasse 57.

Schmitz József

Műkelme festő és vegyszeti ruha-tisztító intézet.

Közép-utca 12. Fiókküzet: Kapu-utca 57.

Fest és tisztít mindennemű férfi, női, gyer-
mek, egyenruhákat napernyőket, csipkéket,
függönyöket, stb. a legolcsóbb árak mellett.

!!!Fehérnemű mosás és fényvasalás!!!

A múlt a múlté,
a jelen és a jövő a
!!! Smith-Bros írógépe !!!
Kérjen prospektust
FARAGÓ TESTVÉREK

**Hirdetéseket felvesz a
kiadóhivatal**

Brassói Népbank Részvénytársaság

az új „Korona“ szállodával szemben

Kapu-utca 72 szám alatt.

Alapítotott: 1884.

Távbeszélő sz. 195.

Elfogad: betéteket folyószámlára és betéti könyv-
re a legkedvezőbb kamatláb mellett.**Leszámol** és visszleszámitol váltókat és egyéb
leszámitolásra alkalmas értékeket.**Jelzálog** kölcsönt ad földbirtokokra és házakra.**Jelzálog** által biztosított váltókölcsönt folyosít.**Előleget** ad értékpapírokra.**Mérsékelt** kamat és a legelőnyösebb vissza-
fizetési módzatok mellett.